

Νεοελληνική Γλώσσα

[Παιχνίδια από άλλες εποχές]

Εκείνη την εποχή τα παιχνίδια ήταν συνήθως πήλινα. Τα έφτιαχναν ειδικοί τεχνίτες, οι κοροπλάθοι. Σε κάποιο κεντρικό μέρος στην αγορά της αρχαίας Αθήνας, υπήρχε το εργαστήριο- κατάστημα του κοροπλάθου για να τα παιχνίδια- μπάλες, σφυρίχτρες σε σχήμα ζώου, πήλινους ή κοκάλινους βόλους, μικρά έπιπλα από πηλό, αμαξάκια με ρόδες, κουμπάρδες και κούκλες πήλινες ή κοκάλινες με σκαλιστά ζωγραφιστά μαλλιά, ρούχα και παπούτσια. Πολλές φορές, βέβαια, τα ρούχα τους ήταν αληθινά από ύφασμα. Τις κούκλες τις ονόμαζαν «κόρες» ή «πλαγγόνες». Κάποιες από αυτές ήταν καθισμένες σε θρόνο. Κάποιες άλλες κουνούσαν τα χέρια και τα πόδια τους· αυτές τις ονόμαζαν «νευρόσπαστες» ή «χορευτικές». Στην κορυφή του κεφαλιού τους υπήρχε ένα είδος κρίκου, απ' όπου περνούσαν μια κορδέλα για να τις κουνούν, όπως σήμερα τις μαριονέτες.

Στα χρόνια του Βυζαντίου φτιάχτηκαν αυτόματα παιχνίδια με κίνηση. Μιμούταν διάφορα φυσικά φαινόμενα (ανέμους, φουρτούνες, κεραυνούς, βροντές, αστερισμούς) με μηχανικά μέσα. Και αυτό, γιατί πολλοί γνωστοί μηχανικοί και μαθηματικοί της εποχής ασχολήθηκαν με την κατασκευή τους.

Ερωτήσεις

- Τι ήταν οι «πλαγγόνες» και ποια τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους;
 - Σε τι διέφεραν τα παιχνίδια του Βυζαντίου από αυτά της αρχαίας Αθήνας; (μονάδες 2,5)
- Να διακρίνετε τα δομικά στοιχεία (θεματικό τμήμα, σχόλια, κατακλείδα) της πρώτης παραγράφου και να γράψετε έναν πλαγιότιτλο. (μονάδες 2,5)
- Στις προτάσεις της δεύτερης παραγράφου να βρείτε τα υποκείμενα όλων των ρημάτων.
 - Στις παρακάτω φράσεις να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:
 - Εκείνη την εποχή τα παιχνίδια ήταν συνήθως πήλινα. (κατηγορούμενο)
 - Τα έφτιαχναν ειδικοί τεχνίτες, οι κοροπλάθοι. (προσδιορισμός και το είδος).
 - Κάποιες άλλες κουνούσαν τα χέρια και τα πόδια τους.(αντικείμενο)
 - υπήρχε το εργαστήριο- κατάστημα του κοροπλάθου (προσδιορισμός και το είδος)(μονάδες 2,5)
- 4. πήλινα, αμαξάκια, κεντρικό, αστερισμούς, καθισμένες:** Να εντοπίσετε στο κείμενο τα παραπάνω ουσιαστικά και , αφού καταγράψετε τις παραγωγικές καταλήξεις- επιθήματα, να βρείτε από ποια λέξη παράγονται (ρήμα, επίθετο ή ουσιαστικό). (μονάδες 2,5)
- Να περιγράψετε σε δύο-τρεις παραγράφους καταγεγραμμένο σας παιχνίδι (ατομικό ή ομαδικό), και να εξηγήσετε τους λόγους για τους οποίους σας αρέσει. (μονάδες 10)